

[Johs. Christiansen.]

Jeg tror, der er nogenlunde enighed blandt de strafferetskyndige om, at forudsætningen for indførelse af dødsstraf i det mindste må være, at hele den gældende procesordning i sager af denne karakter ændres. Dette er jo imidlertid ikke sket, men så burde denne omstændighed have foranlediget så store betænkeligheder hos dødsstraffens venner, at de i alt fald ikke for tiden gennemførte det foreliggende forslag.

Jeg vil gerne til støtte for min opfattelse anføre, hvad professor, dr. juris le Maire udtalte på kriminalistforeningens 50 års dag, — jeg beder om tilladelse til at citere —:

„Vi må alvorligt overveje, om vi ikke netop under praktiseringen af dødsstraffen (nu efter besættelsen) har indvundet erfaringer, som taler *imod* den, idet man måske kunne hævde, at det ikke på længere sigt har været muligt at gennemføre denne strafforfølgning med det høje mål af retfærdighed, som må være nødvendigt, såfremt man overhovedet skal kunne acceptere den.“

Det er en udtalelse, som vel er holdt i den videnskabeligt beherskede form, men som i sit indhold dog vidner tilstrækkeligt klart om det grundsyn, den er udtryk for. Jeg deler ganske dette grundsyn, også udfra den følgende betragtning, som professoren ved samme lejlighed senere fremsatte:

„... vi står her ved lovgivningsbeføjelsens yderste grænse. Vi kan sige, hvis vi vil tale højtideligt, at vi i og for sig står ved grænsen mellem det menneskelige og det guddommelige. Det er en religiøs — eller etisk — betragtning, jeg her lægger til grund; men det er heller ikke noget almindeligt femøresspørgsmål, om man kan tage en medborgers liv.“

Nej, tanken om nu at genindføre dødsstraffen i den borgerlige straffelov, efter at denne var blevet rensat derfor allerede i 1930, er så sandelig ikke noget femøresanliggende. Jeg kan ikke se rettere, end at ærede medlemmer, som stemmer for denne atavisme — det har jeg vist lov at kalde dødsstraffens genindførelse —, påtager sig et for tungt ansvar. Jeg advarer indtrængende mod dette. Det er som påvist i åben modstrid med den tankegang, der behersker internationale kriminalistkredse, det er i strid med det bedste i vort eget folks livsopfattelse, og det vil til syvende og sidst være virkningsløst overfor det formål, man mener at tjene.

Jeg henstiller til det høje ting, at det forkaster dette forslag.

Helge Madsen: Den mørke baggrund for den lovgivning, vi her står overfor, er jo besættelsen og den tid, der fulgte, og jeg kan ikke undgå at tænke på, at det netop i dag, den 21. marts, er årsdagen for den alvorligste ulykke, som ramte København ved bombardementet af Shellhuset og katastrofen ved den franske skole.

Det er ikke mange dage siden, vi talte om den nye paslov. Jeg anførte da den højtærede ministers ord om, at der kun skulle lovgives på det område, når det var bydende nødvendigt. Dette gælder også det foreliggende spørgsmål. Det er for mig ikke tilfredsstillende kun at ville forsvarer folkestyret ved at omgærde det med straffebestemmelser; der skal mere til. Det er min overbevisning, at en femtekolonnes virksomhed bedst bekæmpes ved her i vort land at skabe så gode sociale forhold, at disse folk ingen mulighed har for at vinde tilslutning. Jeg peger i denne forbindelse på vort udkast til en forsvarsordning med en spredning af mandskabet, som i høj grad ville modvirke en femtekolonnes virksomhed. Alligevel må det erkendes, at der altid vil være personer, som ser deres egen fordel i et sådant arbejde, og dem skal der naturligvis gribes ind overfor, men skaber vi gode forhold for befolkningen som helhed, vil det være lettere at isolere forræderne.

Man har anført — og jeg har også selv været inde på de betragtninger —, at en sådan lovgivning dog altid vil blive brugt af den, der sejrer, imod de besejrede, og at den vil kunne anvendes af en besættelsesmagt mod modstanderne af denne magt. Begge betragtninger er efter min mening rigtige, men det tilskynder jo netop til at affatte denne lovgivning således, at den ikke strider imod en dansk retsopfattelse, og at opstille klare regler for, hvad der er strafbart, så loven giver den vejledning for befolkningen, som det ærede medlem hr. Hans Hækkerup nævnte. Under hensyn til den mulighed, at en besættelsesmagt vil bruge loven eller tilvejebringe danske myndigheder til at bruge loven, må man dog nære den største betænkelighed ved dødsstraffen, som jeg senere skal komme tilbage til.

Jeg vil anføre nogle grunde, som for mig afgjort taler for at fremme det foreliggende lovforslag, og som har gjort, at jeg anbefaler, at man stemmer for det. For det første kan loven nu gennemføres i ro, hvor lidenskabene ikke er så oprørt, som når opgøret måske engang skal foretages, og vi kan for det andet i fremtiden med større kraft